ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

រដ្ឋបាលជលផល

កម្មវិធីជំរុញកំណើនវិស័យជលផលកម្ពុជា ប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន ផ្នែកនេសាទ

(CAPFISH-Capture)

របាយការណ៍ស្ថិតិស្តីពី

ការវាយតម្លៃផលនេសាទទឹកសាបក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

ប្រចាំត្រីមាស (កក្កដា-កញ្ញា) ឆ្នាំ២០២១

ចងក្រងដោយ៖ វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ជលផលទឹកសាប

ឧបត្ថម្ភគាំទ្រដោយ៖ សហភាពអឺរ៉ុប
ACA/២០១៨/០៤១-៤៦៦ និង ACA/២០១៩/០៤១-៥៩៤

១.សេចក្តីផ្តើម

វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ជលផលផលទឹកសាប (IFReDI) ក្រោមជំនួយបច្ចេកទេសកម្មវិធីជំរុញកំណើនវិស័យជលផលប្រកបដោយចីរភាពនិងបរិយាប័ននៃអង្គការស្បៀងនិងកសិកម្ម នៃសហប្រជាជាតិ (FAO CAPFISH) ក្រោមការគាំទ្រថវិការបស់សហភាពអឺរ៉ុប (EU) កំពុងអនុវត្តការវាយតម្លៃផលនេសាទទឹកសាបតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រដោយប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រសម្ភាសន៍តាមបែបរំលឹកឡើងវិញ អំពីផលនេសាទរយៈពេល៥ថ្ងៃ ជារៀងរាល់ខែដោយគ្របដណ្តប់គ្រប់ខេត្តទាំងអស់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ គោលបំណងនៃការវាយតម្លៃនេះ គឺដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានកាន់តែប្រសើរអំពីផលនេសាទ និងសមត្ថភាពនៃការនេសាទរបស់គ្រួសារអ្នកនេសាទខ្នាតតូចក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងបង្កើតវិធីសាស្ត្រតាមដានផលនេសាទ និងដើម្បីនិរន្តរភាពនៃការអនុវត្តការវាយតម្លៃផលនេសាទទឹកសាប ក្រោមការគាំទ្របច្ចេកទេសដោយ IFReDI ដល់ខណ្ឌរដ្ឋបាលជលផលថ្នាក់ខេត្តអនុវត្តនាថ្ងៃអនាគត។

ការចុះប្រមូលទិន្នន័យដែលបានចាប់ផ្តើមនៅខែមិថុនា ឆ្នាំ២០២១ គឺជាផ្នែកមួយនៃការបណ្តុះបណ្តាដោយផ្ទាល់ផងដែរដល់ក្រុមការងារប្រមូលទិន្នន័យរបស់វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍន៍ជលផលទឹកសាប និងមន្ត្រីខណ្ឌរដ្ឋបាលជលផល។ បន្ទាប់មក ការប្រមូលទិន្នន័យបានបន្តគ្របដណ្តប់លើគ្រួសារអ្នកនេសាទនៅតាមខេត្តគោលដៅជាបន្តបន្ទាប់។

២. វិធីសាស្ត្រនៃការប្រមូលនិងវិភាគទិន្នន័យ

ការពិពណ៌នាអំពីវិធីសាស្ត្រនៃការប្រមូល និងវិភាគទិន្នន័យផលនេសាទទឹកសាបអាចរកបានតាមរយៈ រដ្ឋបាលជលផល (FiA) ឆ្នាំ២០២១៖ ឯកសារណែនាំការវាយតម្លៃផលនេសាទទឹកសាបតាមបែបវិទ្យាសាស្ត្រក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដោយប្រើការសម្ភាសន៍តាមបែបរំលឹកឡើងវិញ ចងក្រងដោយវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍ជលផលទឹកសាបនៃរដ្ឋបាលជលផល រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា ៤៧ទំព័រ។

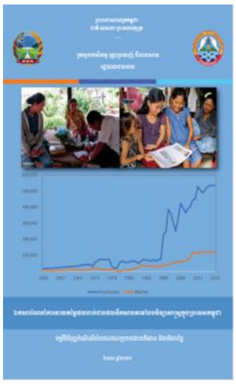

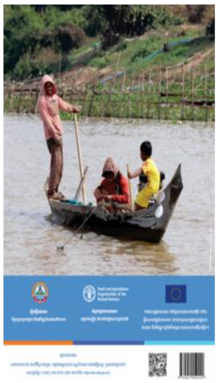

របាយការណ៍ស្ថិតិត្រីមាសនេះ គឺជារបាយការណ៍បូកសរុបលទ្ធផលចេញពីរបាយការណ៍ស្ថិតិខែកក្កដា ខែសីហា និងខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១។

៣. លទ្ធផល

សរុបជារួមការប្រមូលទិន្នន័យ នៅកំឡុងខែកក្កដា ដល់ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ ដូចបានបង្ហាញនៅក្នុងតារាងទី១ បានកើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់ ពោលការសម្ភាសន៍សំណាកគ្រួសារគោលដៅបានកើនពី ២៤,៤% នៅខែកក្កដា ទៅ៤៩,៩% នៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១។

តារាងទី១. ចំនួនគ្រួសារអ្នកនេសាទ ដែលបានជ្រើសរើសដោយចៃដន្យសម្រាប់ការសម្ភាសន៍ និងសមាមាត្រនៃគ្រួសារអ្នកនេសាទគោលដៅតាមតំបន់នេសាទសម្រាប់ ខែកក្កដា-កញ្ញា ឆ្នាំ២០២១

តំបន់នេសាទ	ភូមិ				គ្រួសារអ្នកនេសាទ			
	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា	ទិសដៅ	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា	ទិសដៅ
ឆ្នេរ	-	-	-	៤	-	-	-	៦០
វាលទំនាបលិចទឹក	៤	១២	១២	២១	៥៨	១៦៨	១៨១	៣១៥
ភ្នំ	-	១	២	៧	-	១២	២៤	១០៥
ខ្ពង់រាប	៣	៦	៦	៧	២៤	១២៦	៩០	១០៥
ទន្លេសាប	៨	១១	១១	២១	១៣៨	១២៨	១៥៤	៣១៥
សរុប	**១៥**	**៣០**	**៣១**	**៦០**	**២២០**	**៤៣៤**	**៤៤៩**	**៩០០**
	២៥,០%	**៥០,០%**	**៥១,៧%**		**២៤,៤%**	**៤៨,២%**	**៤៩,៩%**	

ដោយមើលឃើញពីស្ថានភាពនៃការចុះជ្រើសរើសគ្រួសារអ្នកនេសាទនៅតាមភូមិគោលដៅ សម្រាប់ធ្វើការសម្ភាសន៍ប្រមូលទិន្នន័យផលនេសាទប្រចាំខែមិនអាចគ្របដណ្តប់ក្នុងខែសីហា ដល់ខែកញ្ញា រដ្ឋបាលជលផលបានសម្រេចចិត្តគៀងគរមន្ត្រីសម្រាប់ការអនុវត្តប្រមូលទិន្នន័យបន្ថែម នៅខែតុលា ដោយផ្តោតការពង្រីកការគ្របដណ្តប់លើភូមិ និងគ្រួសារអ្នកនេសាទគោលដៅទាំងអស់។

ចំនួនសំណាកដែលបានគ្របដណ្តប់មានតិច ក្នុងកំឡុងខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២១ គឺបាននាំអោយមានកង្វះភាពត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៈស្ថិតិ (ភាពជាក់លាក់) ដល់ការប៉ាន់ប្រមាណលនេសាទប្រចាំថ្ងៃ និងផលនេសាទសរុបសម្រាប់តំបន់ទំនាបលិចទឹក និងទន្លេសាប (តារាងទី២ និងតារាងទី៣)។ ការប៉ាន់ប្រមាណសមត្ថភាពចាប់ក្នុងមួយខ្នាតឯកតា (CPUE) ជាមធ្យមប្រចាំថ្ងៃតាមគ្រួសារអ្នកនេសាទ និងការប៉ាន់ប្រមាណផលនេសាទសរុប មានកម្រិតលំអៀងទាបជាង ២០%។

ផលនេសាទតាមគ្រួសារអ្នកនេសាទប្រចាំថ្ងៃ នៅតំបន់វាលទំនាបលិចទឹក និងតំបន់ខ្ពង់រាប គឺមានចំនួនប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ពោលគឺនេសាទបានតិចជាង ២គ.ក្រ/គ្រួសារ/ថ្ងៃ ខណៈដែលផលនេសាទប្រចាំថ្ងៃតាមគ្រួសារអ្នកនេសាទនៅតំបន់ទន្លេសាប មានចំនួនច្រើនជាងពីរដង។ ដោយឡែកផលនេសាទប្រចាំថ្ងៃសម្រាប់គ្រួសារអ្នកនេសាទនីមួយៗនៅតំបន់ភ្នំមិនទាន់អាចវាយតម្លៃបាននៅឡើយ។

តារាងទី២. ផលនេសាទតាមគ្រួសារអ្នកនេសាទ **ប្រចាំថ្ងៃគិត**ជាមធ្យម (CPUE) ពណ៌ក្រហមបង្ហាញថា ផលនេសាទក្នុងមួយខ្នាតឯកតា មានកម្រិតលម្អៀង ធំជាង ២០% (relative standard error)

តំបន់នេសាទ	% គ្រួសារអ្នកនេសាទសកម្ម			ផលនេសាទប្រចាំថ្ងៃតាមគ្រួសារអ្នកនេសាទ (គ.ក្រ)		
	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា
ឆ្នេរ	-	-	-	-	-	-

ទំនាបលិចទឹក	២៧,៦%	១៩,០%	២៩,៨%	២,៩៦	១,៨១	១,៥៥
ភ្នំ	-	២៥,០%	២៩,២%		០,៥៣	១,៩០
ខ្ពង់រាប	៦៦,៧%	៥៤.០%	៤៨,៩%	១,៣១	១,៧៥	១,៩៤
ទន្លេសាប	៤០,៦%	៤៨,៤%	៦៥,៦%	៥,០០	៣,១៧	៣,៥៨
សរុប	**៤០,០%**	**៣៨,០%**	**៤៥,៩%**	**៣,៩៩**	**២,២៧**	**២,៦៤**

កម្រិតលម្អៀង (Relative standard error) មានកម្រិតខ្ពស់ (តារាងទី៣) គឺបណ្ដាលមកពីមានការប្រែប្រួលខ្លាំងនៃផលនេសាទ និងចំនួនសំណាកមិនទាន់គ្របដណ្ដប់បានពេញលេញនៅតំបន់វាលទំនាបលិចទឹក និងតំបន់ទន្លេសាប។ ដូចនេះការប៉ាន់ប្រមាណផលនេសាទសរុបសម្រាប់ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២១ មិនទាន់ផ្ដល់ភាពជឿជាក់បាននៅឡើយ។ សម្រាប់ខែសីហា និងខែកញ្ញា គឺអាចផ្ដល់នូវភាពជឿជាក់បាន លើកលែងតែការប៉ាន់ប្រមាណសម្រាប់តំបន់នេសាទនៅតំបន់ភ្នំ និងខ្ពង់រាបប៉ុណ្ណោះ ដោយហេតុថាផលនេសាទសរុបនៃតំបន់ទាំងពីរនេះរួមចំណែក ប្រមាណតែ ៥% នៃផលនេសាទសរុប។ តម្លៃនៃភាពលម្អៀង (relative standard error) បង្ហាញថា ការប្រែប្រួលនៃផលនេសាទ អាចតម្រូវឱ្យមានការបង្កើនទំហំសំណាកនៃគ្រួសារអ្នកនេសាទ។

តារាងទី៣. ផលនេសាទប៉ាន់ប្រមាណសរុប តាមតំបន់នេសាទ ពណ៌ក្រហមបង្ហាញពីការប៉ាន់ប្រមាណ ដែលមានកម្រិតលម្អៀងធំជាង ២០% (relative standard error)។

តំបន់នេសាទ	កក្កដា		សីហា		កញ្ញា		សមាមាត្រផលនេសាទ
	ផលនេសាទ (តោន)	ε%	ផលនេសាទ (តោន)	ε%	ផលនេសាទ (តោន)	ε%	
ផ្ទេរ	-		-		-		-
ទំនាបលិចទឹក	១១.៨៥៨	៤៧,០%	៤៩៩៦	១៤,៦%	៥,៤៩៩	១៣,៩%	២៤,៦%
ភ្នំ			៩៧	៣១,៦%	៩៦០	២៩,៤%	១,២%
ខ្ពង់រាប	១.៧៩៨	១៩,០%	២២០៥	១៣,៧%	២១៨៧	៣០,២%	៦,៨%
ទន្លេសាប	២៧.៥០៣	៤០,៨%	១៣.២៧៦	១៩,៨%	២០.៥៣៥	១១,៨%	៦៧,៤%
សរុប	**៤១.១៥៩**		**២០.៥៧៤**		**២៩.១៨១**		

ε% ជា relative standard error

ក្នុងអំឡុងខែសីហា និងខែកញ្ញា ទំហំសំណាកគោលដៅបានគ្របដណ្ដប់តិចជាង ៥០% មានន័យថា ទិន្នន័យ ដែលអាចប្រើប្រាស់បាន មិនទាន់តំណាងឱ្យការនេសាទទាំងមូលនៅឡើយ។ លើសពីនេះ តំបន់ទំនាបលិចទឹក និងតំបន់ភ្នំ បង្ហាញពីកម្រិតទាបនៃសមាមាត្រគ្រួសារអ្នកនេសាទសកម្ម ដែលតម្រូវអោយ

ធ្វើការបង្កើនទំហំសំណាកនៅតំបន់ទាំងនេះបន្ថែមទៀត។ រហូតទាល់តែការប៉ាន់ប្រមាណផលនេសាទនេះ (CAS) ត្រូវគេអនុវត្តបានរយៈពេលពេញ ១២ខែ ទើបអាចធ្វើការបញ្ជាក់ច្បាស់អំពីការកែតម្រូវលើទំហំសំណាកដែលតម្រូវចាំបាច់ (ដែលការកែប្រែសំណាកអាចទាក់ទងទៅនឹងការប្រែប្រួលទាំងឡាយតាមរដូវទៅតាមកម្រិតគ្រប់ដណ្តប់ និងតាមក្រុមនៃប្រភេទសំណាក)។ បម្រែបម្រួលនៃផលនេសាទនឹងមានភាពផ្សេងគ្នារវាងខែនិងតំបន់នេសាទ ដោយផ្អែកលើលក្ខណៈនៃការនេសាទ ដូចជាប្រតិបត្តិការនៃការនេសាទ (ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ និងកន្លែងនេសាទ) មានការផ្លាស់ប្តូរ។

សរុបមក ផលនេសាទនៅតំបន់ទន្លេសាបតំណាងឱ្យជិត ៧០% នៃចំនួនផលនេសាទសរុប ហើយតំបន់វាលទំនាបលិចទឹក បានរួមចំណែកផលនេសាទជិតស្មើនឹង ២៥% ផងដែរ។

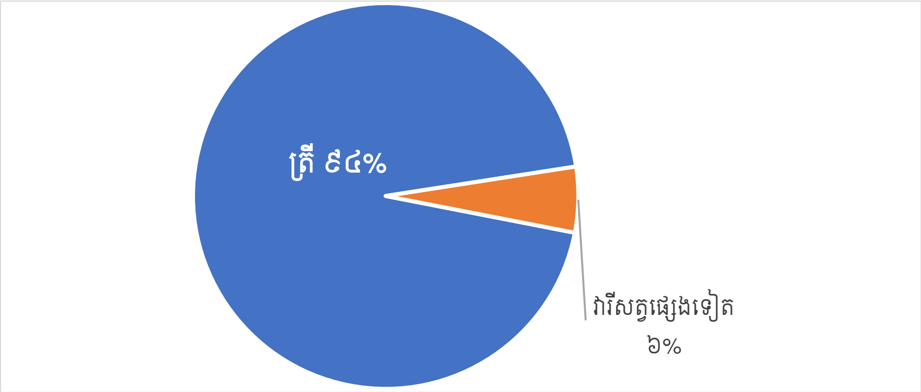

ក្រាហ្វិកទី១. ការចូលរួមចំណែកផលនេសាទ រវាងត្រីនិងវារីសត្វផ្សេងទៀត

ឆ្លងតាមលទ្ធផលនេះ ត្រី គឺនេសាទបានច្រើនជាងវារីសត្វផ្សេងៗទៀត។ ការនេសាទបានវារីសត្វផ្សេងទៀតគឺប្រែប្រួលតាមរដូវកាល ប៉ុន្តែសមាមាត្ររវាងត្រី និងវារីសត្វផ្សេងទៀតនេះ គឺស្របជាមួយនឹងការរកឃើញពីមុនៗរបស់ IFReDI ដោយផ្អែកលើការសិក្សាអំពីការប្រើប្រាស់ផលនេសាទ (consumption studies) ដែល វារីសត្វផ្សេងទៀតតំណាងឱ្យតិចជាង ១០% នៃផលនេសាទទឹកសាបសរុប។

ផលនេសាទតាមប្រភេទ (តារាងទី៤) គឺមានបង្ហាញនូវចំណុចសំខាន់ៗ ចំនួន ៣ ខាងក្រោម៖

- ប្រភេទមិនជាក់លាក់ ការដាក់ជាក្រុមត្រីផ្សេងទៀត ដែលមិនមាននៅក្នុងក្រុមដំរៃ (nei) គឺមានតែ ៦,៦% ប៉ុណ្ណោះ។
- ក្តាម *(Somanniathelpusa brandti)* គឺជាប្រភេទមួយ (វារីសត្វដំរៃទៀត) ដែលនេសាទបានច្រើនជាងគេនៅក្នុងចំណោមប្រភេទដែលនេសាទបានច្រើនជាងគេទាំង២០
- ប្រភេទត្រីសរុបចំនួន ១០៧ប្រភេទ និងក្រុមប្រភេទផ្សេងទៀតត្រូវបានបញ្ចូលនៅក្នុងទិន្នន័យ ដែលក្នុងនោះមានប្រភេទដែលនេសាទបានច្រើនជាងគេទាំង២០ (តំណាងឱ្យ ៧៥% នៃផលនេសាទសរុប) និងត្រី៣ប្រភេទនៅក្នុងផលនេសាទ តំណាងអោយស្មើរតែ ២៧% នៃផលនេសាទ[1]។

[1] ប្រភេទមកពីក្រុម *Henicorhynchus* នៅពេលដែលរួមបញ្ចូលគ្នាឈរលេខរៀងទី៤ តាមទម្ងន់ ឬប្រហែលជា ៧% នៃផលនេសាទសរុប។

ការបង្ហាញនូវលទ្ធផលជាក់លាក់លើប្រភេទត្រីដែលនេសាទបាននេះ គឺផ្អែកទាំងស្រុងលើឈ្មោះហៅតាមតំបន់ជាភាសាខ្មែរ។ មានតែការនេសាទនៅតាមតំបន់វាលទំនាបលិចទឹក ខ្លង់រាប និងទន្លេសាប ប៉ុណ្ណោះដែលមានទិន្នន័យតំណាងគ្រប់គ្រាន់ក្នុងកំឡុងខែកក្កដា ដល់ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២១ ហើយទិន្នន័យនេះនឹងមិនមានការប្រែប្រួលខ្លាំងទេបើប្រៀបធៀបគ្នានៅពេលដែលចំនួនសំណាកទាំងអស់ត្រូវបានជ្រើសរើស។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការនេសាទនៅតំបន់ភ្នំ និងឆ្នេរ មិនរំពឹងថានឹងអាចរួមចំណែកលើសពី ៥% នៃផលនេសាទសរុប នោះក៏មិនរំពឹងថានាំឱ្យមានការប៉ះពាល់ខ្លាំងដល់បម្រែបម្រួលទិន្នន័យអំពីការរួមចំណែកតាមប្រភេទទាំងនេះផងដែរ ។

តារាងទី៤. ទម្ងន់ផលនេសាទលើប្រភេទចំនួន ២០ ដែលនេសាទបានច្រើនជាងគេ ចាប់ពីខែកក្កដា ដល់ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០២១ និងសមាមាត្រនៃផលនេសាទតាមប្រភេទ និងក្រុមប្រភេទនីមួយៗ

	ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	ផលនេសាទ (គ.ក្រ)	ការរួមចំណែកផលនេសាទ	
			សមាមាត្រ	ការបូកយោង
១	*Clarias batrachus*	៥០៨,៣	១១,៦%	១១,៦%
២	*Anabas testudineus*	៣៥៦,៤	៨,១%	១៩,៧%
៣	*Channa striata*	៣០៣,៩	៦,៩%	២៦,៦%
៤	*Other fish nei*	២៩១,១	៦,៦%	៣៣,៣%
៥	*Oxyeleotris marmorata*	២២៥,៨	៥,១%	៣៨,៤%
៦	*Puntioplites proctozysron*	២០១,៨	៤,៦%	៤៣,០%
៧	*Mystus mysticetus / Mystus bocourti*	១៥៧,៣	៣,៦%	៤៦,៦%
៨	*Labiobarbus siamensis*	១៥១,៨	៣,៥%	៥០,០%
៩	*Henicorhynchus siamensis*	១២៦,៦	២,៩%	៥២,៩%
១០	*Cyclocheilichthys repasson*	១២៤,០	២,៨%	៥៥,៨%
១១	*Somanniathelpusa brandti*	១១២,៥	២,៦%	៥៨,៣%
១២	*Henicorhynchus lobatus*	១១២,១	២,៦%	៦០,៩%
១៣	*Trichopodus microlepis*	៨៧,៩	២,០%	៦២,៩%
១៤	*Hemibagrus spilopterus*	៨៥,៧	២,០%	៦៤,៨%
១៥	*Puntioplites falcifer*	៨២,៩	១,៩%	៦៦,៧%
១៦	*Cyclocheilichthys enoplos*	៧៩,៦	១,៨%	៦៨,៥%
១៧	*Paralaubuca typus*	៧៩,១	១,៨%	៧០,៣%
១៨	*Henicorhynchus sp.*	៦៨,០	១,៥%	៧១,៩%
១៩	*Barbonymus gonionotus*	៦៧,៤	១,៥%	៧៣,៤%
២០	ប្រភេទផ្សេងទៀត	១១៦៦,៦	២៦,៦%	១០០,០%

ភាពចម្រុះនៃប្រភេទដែលនេសាទបានច្រើនជាងគេបំផុត គឺនៅខែសីហា សម្រាប់រយៈពេល ៣ខែ ទាំងតំបន់ខ្ពង់រាប និងទន្លេសាប មានចំនួនប្រហាក់ប្រហែលគ្នា។ ដោយសារ តំបន់នេសាទទាំងអស់មិនទាន់គ្រប់ដណ្ដប់ពេញលេញ ហើយទិន្នន័យប្រមូលបានមានត្រឹមតែ៣ខែដំបូងនោះ គឺមិនអាចធ្វើការប្រៀបធៀបលម្អិតរវាងខែ និងខែ ឬរវាងការរួមចំណែកតាមក្រុមនៃប្រភេទចំបងៗ[2] បានឡើយ។

តារាងទី៥. ចំនួននៃប្រភេទ ដែលនេសាទបានតាមខែ និងតាមតំបន់នេសាទ

តំបន់នេសាទ	កក្កដា	សីហា	កញ្ញា	ប្រភេទដែលមានលក្ខណៈពិសេសផ្សេងពីគេ
ឆ្នេរ				
ទំនាបលិចទឹក	២៣	៣៨	៣៦	**៥៦**
ភ្នំ		៥	៤	**៨**
ខ្ពង់រាប	៣៥	៧៥	៤០	**៨៦**
ទន្លេសាប	៥១	៤៩	៥៧	**៧៨**
ប្រភេទដែលមានលក្ខណៈពិសេសផ្សេងពីគេ	**៦៩**	**៩២**	**៨០**	**១០៧**

តារាងទី៦. តម្លៃលើប្រភេទចំនួន ២០ ដែលនេសាទបានច្រើនជាងគេ (១០០០ រៀល) និងសមាមាត្រនៃតម្លៃតាមប្រភេទ និងក្រុមប្រភេទនីមួយៗ

	ឈ្មោះវិទ្យាសាស្ត្រ	តម្លៃ (១០០០រៀល)	ការរួមចំណែកនៃតម្លៃ	
			សមាមាត្រ	ការបូកយោង
១	*Clarias batrachus*	៤១៩៥,៩	១៤,២%	១៤,២%
២	*Channa striata*	៣៦៤៦,៨	១២,៤%	២៦,៦%
៣	*Anabas testudineus*	២៨៦៤,៩	៩,៧%	៣៦,៣%
៤	*Other fish nei*	២៥៤២,៧	៨,៦%	៤៥,០%
៥	*Mystus mysticetus / Mystus bocourti*	១៤៣៤,៦	៤,៩%	៤៩,៨%
៦	*Puntioplites proctozysron*	១២៩៧,៥	៤,៤%	៥៤,២%
៧	*Oxyeleotris marmorata*	១២៧៨,៥	៤,៣%	៥៨,៦%
៨	*Labiobarbus siamensis*	១០០៥,៦	៣,៤%	៦២,០%
៩	*Henicorhynchus siamensis*	៩៧៨,៩	៣,៣%	៦៥,៣%
១០	*Hemibagrus spilopterus*	៩១០,០	៣,១%	៦៨,៤%
១១	*Cyclocheilichthys repasson*	៨៥៧,០	២,៩%	៧១,៣%
១២	*Cyclocheilichthys enoplos*	៨១៥,៥	២,៨%	៧៤,១%
១៣	*Henicorhynchus lobatus*	៧៣៧,៧	២,៥%	៧៦,៦%

[2] សំដៅលើត្រីស ត្រីខ្មៅ និងត្រីប្រផេះ ដែលគេដាក់ឈ្មោះតាមលក្ខណៈជីវសាស្ត្រនៃការធ្វើចរាចរ និងជម្រកសំខាន់ៗ ដែលគេអាចសង្កេតឃើញប្រភេទទាំងនេះ

១៤	*Puntioplites falcifer*	៧១៨,៨	២,៤%	៧៩,០%
១៥	*Paralaubuca typus*	៦៥៧,៦	២,២%	៨១,២%
១៦	*Henicorhynchus sp.*	៦២៧,៤	២,១%	៨៣,៤%
១៧	*Gourami Trichopodus microlepis*	៦១៥,៤	២,១%	៨៥,៤%
១៨	*Barbonymus gonionotus*	៥៧៣,៤	១,៩%	៨៧,៤%
១៩	*Pangasius macronema*	៤៦៧,៣	១,៦%	៨៩,០%
២០	ប្រភេទផ្សេងទៀត	៣២៤៩,២	១១,០%	១០០,០%

ឆ្លងតាមលទ្ធផលនេះ (តារាងទី៦) បង្ហាញថា ទោះបីមានប្រភេទខ្លះមានតម្លៃខ្ពស់ ប៉ុន្តែជារួមតម្លៃរវាងប្រភេទនីមួយៗមានការប្រែប្រួលតិចតួច នេះគឺដោយសារប្រភេទចំនួន១០ខាងលើគេ គឺស្ទើរតែដូចគ្នាទៅនឹងផលនេសាទគិតជាទម្ងន់ ដែលមានបង្ហាញក្នុងតារាងទី៤។ ។ ប្រភេទទាំង ២០នេះ គឺតំណាងអោយច្រើនជាង ៩០% នៃតម្លៃសរុប និងជាប្រភេទដែលមានសារៈសំខាន់ខាងសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ផងដែរ។

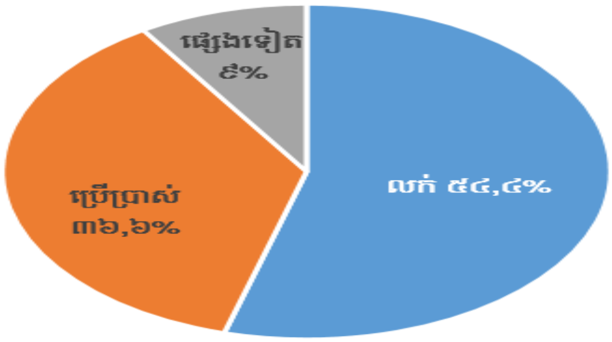

ក្រាហ្វិកទី២. ការប្រើប្រាស់ផលនេសាទ (បញ្ចូលគ្នាគ្រប់តំបន់នេសាទទាំងអស់)

លទ្ធផលបង្ហាញថា (ក្រាហ្វិកទី២) ភាគច្រើន គឺគ្រួសារអ្នកនេសាទបានយកទៅលក់[3]។ ការប៉ាន់ប្រមាណនេះហាក់មិនត្រូវគ្នាទៅនឹងភាពជាក់ស្តែងនៃការប្រកបរបរជួញដូរត្រីនៅតំបន់ទន្លេសាប ដោយស្ទើតែ ៨០% នៃផលនេសាទនៅតំបន់ទន្លេសាបបានត្រូវបានគេយកទៅលក់។ ដូចមានបង្ហាញ (តារាងទី៧) ការជួញដូរត្រីមិនសូវសំខាន់សម្រាប់តំបន់វាលទំនាបលិចទឹក និងខ្ពង់រាបនោះទេ នេះគឺដោយហេតុថា ផលនេសាទប្រមាណជា ៣៥%-៥០% នៅតាមតំបន់នេសាទនេះ ត្រូវបានគេលក់ ហើយការប្រើប្រាស់ក្នុងគ្រួសារប្រមាណជា ៤២-៤៨% នៃផលនេសាទសរុបនៅតាមតំបន់នេសាទទាំងពីរនេះផងដែរ។ ផលនេសាទផ្សេងទៀតត្រូវបានគេប្រើជាចម្បងសម្រាប់ការកែច្នៃ ហើយក៏មានការប្រើប្រាស់មួយចំនួននៅក្នុងវារីវប្បកម្ម ឬសម្រាប់ការចិញ្ចឹមសត្វតាមគ្រួសារ។

តារាងទី៧. ការប្រើប្រាស់ផលនេសាទតាមតំបន់នេសាទ

	តំបន់វាលទំនាបលិចទឹក	**តំបន់ខ្ពង់រាប**	**តំបន់ទន្លេសាប**
លក់	៥០,០%	៣៤,៦%	៧៨,៥%

[3] ចំនុចនេះគឺផ្អែកលើទម្ងន់ស្តង់ដារ ដែលបានគណនាសម្រាប់ផ្នែកនៃការប្រើប្រាស់ត្រី ដោយផ្អែកលើសារៈសំខាន់នៃផលនេសាទសរុបតាមតំបន់នេសាទ។

ប្រើប្រាស់ក្នុងគ្រួសារ	៤២,០%	៤៨,២%	១៩,៧%
ផ្សេងទៀត	៨,០%	១៧,២%	១,៨%

គ្រួសារអ្នកនេសាទភាគច្រើនបានប្រើប្រាស់ទូកជាមធ្យោបាយក្នុងការទៅនេសាទត្រី (ក្រាហ្វិកទី៣) ដែលក្នុងនោះជាងពាក់កណ្ដាល គឺប្រើទូកប្រើម៉ាស៊ីន ហើយ ១៤% ប្រើទូកដោយមិនមានម៉ាស៊ីន។ ចំពោះផលនេសាទបានមកមិនប្រើទូក ពោលគឺការនេសាទនៅជិតកន្លែងដែលគ្រួសារអ្នកនេសាទរស់នៅ គឺមានប្រមាណជា៣៥% នៃផលនេសាទសរុប ។

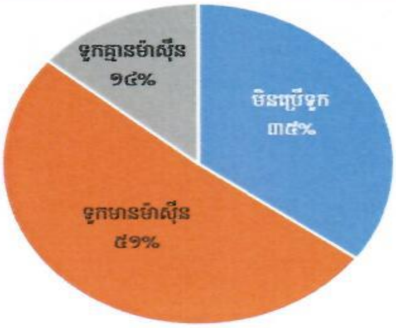

ក្រាហ្វិកទី៣. សមាមាត្រនៃការប្រើប្រាស់ទូក និងមិនប្រើប្រាស់ទូកជាមធ្យោបាយរួមផ្សំសម្រាប់ធ្វើនេសាទ (បញ្ចូលគ្នាគ្រប់តំបន់នេសាទទាំងអស់)

តារាងទី៨. សមាមាត្រនៃការប្រើប្រាស់ទូក និងមិនប្រើប្រាស់ទូកជាមធ្យោបាយរួមផ្សំសម្រាប់ធ្វើនេសាទតាមតំបន់នេសាទ

	តំបន់វាលទំនាបលិចទឹក	តំបន់ខ្ពង់រាប	តំបន់ទន្លេសាប
មិនប្រើទូក	៣៩,៦%	២១,៤%	៣៥,២%
ប្រើទូកម៉ាស៊ីន	២៧,៣%	៤៩,៩%	៥៣,៩%
ប្រើទូកគ្មានម៉ាស៊ីន	៣៣,០%	២៨,៧%	១០,៩%

ផលនេសាទបានមកដោយប្រើទូកមានម៉ាស៊ីន ភាគច្រើនមាននៅតំបន់ទន្លេសាបនិងតំបន់ខ្ពង់រាប (តារាងទី៨)និងការនេសាទដោយមិនប្រើទូកឬប្រើទូកមិនមានម៉ាស៊ីន គឺភាគច្រើនមាននៅតំបន់ទំនាបលិចទឹក។

ថ្ងៃអង្គារ ៣ រោច ខែចេត្រ ឆ្នាំឆ្លូវ ត្រីស័ក ព.ស.២៥៦៥
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២២
ហត្ថលេខា

បណ្ឌិត ហោង គង់

បានឃើញ
ប្រតិភូរាជរដ្ឋាភិបាល ទទួលបន្ទុកជា
ប្រធានរដ្ឋបាលជលផល និងជាប្រធានកម្មវិធី CAPFISH-Capture
ថ្ងៃចន្ទ ២ រោច ខែ ចេត្រ ឆ្នាំឆ្លូវ ត្រីស័ក ព.ស.២៥៦៥
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៨ ខែមេសា ឆ្នាំ២០២២

ពុំ សុធា